

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 1

שיר השירים אשר לשלמה ישקנו מנשיקות פיהו כי...

The Song of Songs, which is Shlomo's

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/shir-hashirim/1/

1 שיר השירים אשר לשלמה ישקנו מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין. הנה נודע שהקב"ה נקרא חתן.

"The Song of Songs, which is Shlomo's. Let him kiss me with the kisses of his mouth, for your love is better than wine." Now, it is known that the Holy One, blessed be He, is called a groom (chassan).

וכנ"י [וכנסת ישראל] נקרא בשם כלה. והיינו ע"ש [על שם] המשכת והשפעת התורה לישראל. וכמארו"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ביום חתונתו זה מ"ת [מתן תורה].

And the Congregation of Israel (Knesses Yisrael) is called by the name "bride" (kallah). This is on account of the drawing down and bestowal of the Torah to Israel, as our Sages said: "'On the day of his wedding': this is the Giving of the Torah."

ולכן המשמח את החתן זוכה לתורה שניתנה בה' קולות בפ"ק [בפרק קמא] דברכות כי חתן חות דרגא.

Therefore "one who gladdens the groom merits the Torah, which was given with five voices" (in the first chapter of Berachos), for chassan [means] chas darga, "descending a level."

דהיינו ירידת והמשכת אור א"ס ב"ה להתלבש בתורה. וכנס"י [וכנסת ישראל] היא מקור נשמות ישראל וכן כל ניצוץ וניצוץ מישראל בפרט הוא בבחי' כלה.

That is, the descent and drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, to be clothed in the Torah. And the Congregation of Israel is the source of the souls of Israel; and likewise each and every individual spark of Israel is in the aspect of a bride.

והנה כלה יש בו ב' פירושים. הא' מלשון כליון שמכלה ומבלה הכל מלשון כלה. (וכמו כלה שארי) (בתהלים ע"ג) דתרגם יונתן אשתיצא גושמי

Now, kallah has two meanings. The first is from the term kilayon, "consumption," for she consumes and wears away everything, from the word kalah, "consumed." (As in "my flesh is consumed [kalah]") (in Psalms 73), which Targum Yonasan renders "my body is spent,"

דהיינו לשון כליון וכן (בישעיה ט"ז ד') וכך ג"כ בכלה בפתח י"ל [יש לומר] הפי' ג"כ עד"ז וכ"ה בזהר פ' אחרי (דע"ב) ע"פ כי כלתו היא שצייתא כו'.

that is, a term of consumption; and so too (in Isaiah 16:4). And likewise with kallah pointed with a patach, one may say that the meaning is also along these lines. And so it is in the Zohar, Parshas Acharei (folio 72), on the verse "for she is his daughter-in-law (kallaso)": "the consuming (shetzisa)...," etc.

כי מלת כלה היא שם דבר המורה על הפעולה כמו רכה זכה דקה ונקי כלה ע"ש [על שם] שמכלה כו'.

For the word kallah is a noun denoting the action, like rakkah, zakkah, dakkah ["soft," "pure," "fine"], and she is called kallah because she consumes, etc.

וכן איתא ברבות שנתכלו. והבי' מלשון כלתה נפשי כו' (תהלים פ"ד) והיינו תשוקת הנפש לידבק וליכלל באורו ית'

And so it is found in the Midrash Rabbah: "that they were consumed (nitkallu)." The second [meaning] is from the term "my soul yearns (kalsah)," etc. (Psalms 84), meaning the yearning of the soul to cleave to and be absorbed in His light, may He be blessed.

(וכמו דת"י [דתרגם יונתן] שם תאיבת נפשי שהוא לשון תשוקה כמו ואל אישך תשוקתך ותרגומו תיאובתך) והענין דהנה בק"ש [בקריאת שמע] יש ב' בחי' מס"נ [מסירות נפש].

(As the Targum Yonasan renders there, "my soul longs [te'ivas]," which is a term of yearning, as in "and your desire (teshukasech) shall be to your husband," which the Targum renders "te'uvtich.") The explanation is this: in the reading of the Shema there are two levels of self-sacrifice (mesirus nefesh).

הא' למסור נפשו באחד. והבי' ואהבת בכל נפשך אפי' [אפילו] נוטל את נפשך כו'. ולהבין ענינם וההפרש שביניהם.

The first is to give over one's soul at [the word] "One." The second is "You shall love... with all your soul," even if He takes your soul, etc. We need to understand what they are and the difference between them.

ועוד צ"ל איך שייך ואהבת בכל לבבך. אחר בחי' מס"נ [מסירות נפש] באחד שהרי באהבה כתיב ס"פ נצבים לאהבה כו' כי הוא חיך.

We must further understand how "You shall love... with all your heart" is relevant after the level of self-sacrifice at "One." For of love it is written at the end of Parshas Nitzavim, "to love, etc., for He is your life."

אבל המס"נ [המסירות נפש] הוא להשליך חייו מנגד שהוא ביטול במציאות לאור א"ס ב"ה ממש (ועי' בפי' שמות בד"ה להבין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ כי טובים דודיך ובד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא).

But self-sacrifice means casting away one's life, which is a nullification of one's very existence before the Infinite Light, blessed be He, itself. (See in Parshas Shemos, in the discourse beginning "To understand the saying of our Sages on 'For your love is better than wine,'" and in the discourse beginning "A person is obligated to become intoxicated on Purim.")

וא"כ איך אחר מעלת ומדרגת הביטול דמס"נ [דמסירות נפש] באחד יהי' [יהיה] שייך בחי' ואהבת יש מי שאוהב

If so, how, after the virtue and level of the self-nullification of self-sacrifice at "One," can there be room for the level of "You shall love," where there is someone who loves?

והענין כי הנה הבחי' הא' למסור נפשו באחד הוא מחמת שמע ישראל כו' כי שמע מלשון הבנה שהיא התבוננות בגדולת א"ס ב"ה איך שהוא אחד כמו קודם שנברא העולם בלי שום שינוי

The explanation is that the first level, to give over one's soul at "One," comes from "Hear, O Israel," etc. For "hear" (shema) denotes understanding, which is contemplation of the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He: how He is One just as before the world was created, without any change whatsoever.

כמ"ש אני הוי' לא שניתי כו' אתה הוא עד שלא נברא כו' אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים.

As it is written, "I, Havayah, have not changed," etc.; "You were the same before [the world] was created," etc.; "I am the first and I am the last, and besides Me there is no Elokim."

פי' אלקים המעלים ומסתיר כו' כי לפניו ית' אין שום העלם מעלים ומסתיר כלל כי כולא קמיה כלא חשיב כו'.

Elokim means that which conceals and hides, etc. For before Him, may He be blessed, there is no concealment that conceals and hides at all, since all before Him is considered as nothing, etc.

2 ואי לזאת ולא תחללו את שם קדשי כו' שלא לעשות מקום חלל כו' להיות דבר נפרד ממנו ית' ח"ו [חס ושלום] וממילא בטלים כל התאוות והישות ולגרמיה כו'

Accordingly, "and you shall not profane (sechalelu) My holy Name," etc.: not to make an empty space (makom chalal), etc., so that something would be separate from Him, may He be blessed, G-d forbid. And consequently all the desires, the sense of self and [living] for oneself, etc., are nullified.

וזהו לשון כליון שמכלה לגרמיה כו' שיתבטלו כל רצונותיו ולא ישאר שום רצון רק אליו י"ת [יתברך]

This is the term kilayon, "consumption": consuming [all that is] for oneself, etc., so that all his wishes are nullified and no will at all remains except toward Him, may He be blessed.

(וזהו ענין כלה שארי ולבבי כמו שת"י [שתרגום יונתן] אשתיצא גושמי וכמ"ש בזהר פ' אחרי הנ"ל שצייתא דעלמא היא כליון כל הרצונות.

(This is the meaning of "my flesh and my heart are consumed," as Targum Yonasan renders, "my body is spent," and as stated in the Zohar, Parshas Acharei, cited above, that "the consuming (shet-zisa) of the world" is the consumption of all wishes.

וע"ד שנת' [שנתבאר] במ"א ע"פ כי תצא להיות נקודת פנימי [פנימיות / פנימית] הלב עולה ונכלל באור א"ס ב"ה ולא מהעוה"ז לבד כו' אלא אפי' [אפילו] מג"ע [מגן עדן] התחתון והעליון וכמ"ש מי לי בשמים כו' כלה שארי כו')]

It is along the lines of what is explained elsewhere on the verse "When you go out": that the innermost point of the heart rises and is absorbed in the Infinite Light, blessed be He, and not only from this world, etc., but even from the lower and the upper Gan Eden [the Garden of Eden], as it is written, "Whom do I have in heaven," etc.; "my flesh is consumed," etc.)

והבחי' הב' היא מלשון כלתה נפשי שהוא לשון תשוקה ואהבה שהוא בחי' ביטול היש דהיינו שהוא יש ודבר (ולא כליון היש לגמרי כמו בבחי' הא') אלא שמבטל א"ע [את עצמו] שרוצה ליכלל וליבטל כו'.

The second level is from the term "my soul yearns (kalsah)," which is a term of yearning and love. This is the level of the nullification of the self (bittul hayesh), meaning that he is an existing entity (and not a complete consumption of the self, as in the first level), but that he nullifies himself, wanting to be absorbed and nullified, etc.

ולכן מפסיקים בין ב' בחי' מס"נ [מסירות נפש] הנ"ל בשכמל"ו [בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] בחי' יח"ת [יחודא תתאה] שמבחי' מלכותו נתהוו כל הנבראים מאין ליש לפי שאין מלך בלא עם זהו מקור קיום וחיות כל הנבראים.

Therefore, between the two levels of self-sacrifice mentioned above, we interpose "Blessed be the name of the glory of His kingdom forever and ever," the level of the lower unity (yichuda tata'ah). For from the level of His Malchus (sovereignty) all created beings came into being from nothing to something, since there is no king without a people; this is the source of the existence and life-force of all created beings.

3 וכתוב ומבלעדי אין אלקים מבלעדי דוקא דהיינו חוץ ממנו ית' ח"ו [חס ושלום]. אבל הוי' בעצמו הוא אלקים אני הוי' אלקיכם אני בעצמי כו'

And it is written, "and besides Me there is no Elokim": "besides Me" specifically, meaning outside of Him, may He be blessed, G-d forbid. But Havayah Himself is Elokim: "I am Havayah your Elokim"; I Myself, etc.,

שמצמצם ומסתיר אור א"ס ב"ה הבלתי בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] להיות גילוי בחי' נבראים בבחי' יש who contracts and conceals the Infinite Light, blessed be He, which is without limit, so that there may be a revelation of the level of created beings as existing entities (yesh).

וכהדין קמצא דלבושי' [דלבושיה] מיני' ובי' [וביה] ומבחי' זו של בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] נמשך להיות ואהבת בבחי' יש מי שאוהב כו' משא"כ יח"ע [יחודא עילאה] הוא בחי' ביטול ממש במס"נ [במסירות נפש].

And [it is] like the snail (kamtza), whose garment is of itself and within itself. And from this level of "Blessed be the name of the glory of His kingdom forever and ever" comes about "You shall love" at the level of an existing self, someone who loves, etc.; whereas the higher unity (yichuda ila'ah) is the level of actual self-nullification in self-sacrifice.

(ובזה מתורץ איך שייר ואהבת אחר המס"נ [המסירות נפש] באחד דהיינו ע"י שמפסיקים בבשכמל"ו [בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] ועמ"ש מענין זה בפ' וישב בד"ה בכ"ה בכסלו באופן אחר קצת. והמ"י [והמשכיל יבין] שעולה בקנה א').

(This resolves how "You shall love" is relevant after the self-sacrifice at "One": namely, through our interposing "Blessed be the name of the glory of His kingdom forever and ever." See what is written on this subject in Parshas Vayeishev, in the discourse beginning "On the twenty-fifth of Kislev," in a somewhat different manner; and one who understands will understand that it all rises on one stalk.)

וב' בחי' אלו נקרא בלשון הקבלה שכינתא עילאה ושכינתא תתאה כו'.

These two levels are called, in the language of the Kabbalah, the Higher Shechinah (Shechinta Ila'ah) and the Lower Shechinah (Shechinta Tata'ah), etc.

והן הם ב' בחי' כלה שנאמרו בשיר השירים שכל שיר השירים מדבר על ב' בחי' כלה הנ"ל כידוע כי ב' פעמים נאמר ונשנה בשיר השירים החיבוב שבין חתן וכלה ורומז על ב' בחי' כלה הנ"ל

And they are the two levels of bride spoken of in the Song of Songs, for the whole Song of Songs speaks of the two levels of bride mentioned above, as is known; for twice the affection between groom and bride is said and repeated in the Song of Songs, and it alludes to the two levels of bride mentioned above.

(ועיין בפרדס ש"ח פ"ג מענין שכינתא עילאה ושכינתא תתאה ובזהר הרקיע ר"פ בראשית גבי מש"ש [מה שכתוב שם] בזהר מה שושנה כו' אופ' כנ"י [כנסת ישראל] כו')

(See Pardes, Sha'ar 8, chapter 13, on the Higher Shechinah and the Lower Shechinah; and Zohar HaRakia at the beginning of Parshas Bereishis, on what is stated there in the Zohar: "As the rose..., etc., so too the Congregation of Israel..., etc."

ועמ"ש בפ"י כנ"י [כנסת ישראל] לקמן בד"ה ששים המה מלכות בשם המשנת חסידים ועמ"ש בפ' תצוה בד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק כו' וע' בסה"מ [בספר הדרת מלך] ס"י קנ"ו

And see what is written on the meaning of the Congregation of Israel below, in the discourse beginning "There are sixty queens," in the name of Mishnas Chassidim; and see what is written in Parshas Tetzaveh, in the discourse beginning "Remember what Amalek did to you," etc.; and see Sefer Hadrass Melech, section 156.

והמכוון הכל אחד שהוא ענין שני המדרגות דיחוי"ע [דיחודא עילאה] ויחוי"ת [ויחודא תתאה] ועמ"ש עוד מענין ב' בחי' כלה בד"ה וארשתיך לי בהפטרה דפ' במדבר ואפשר הוא ענין אחר קצת והיינו כמ"ש סד"ה כי אתה נרי בענין דורות הראשונים ודורות האחרונים):

The intent of all is one, namely the two levels of the higher unity and the lower unity. And see further what is written on the two levels of bride in the discourse beginning "And I will betroth you to Me," in the haftarah of Parshas Bamidbar; and perhaps it is a somewhat different matter, namely as written at the end of the discourse beginning "For You are my lamp," on the subject of the early generations and the later generations.)

4 ב והנה מבי' בחי' כלה הנ"ל נמשך להיות ב' בחי' חתנים בחי' חות דרגא וזהו קול מצהלות חתנים מחופתם חתנים תרי משמע. והענין יובן במאמר מלך משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול.

2. Now, from the two levels of bride mentioned above there come about two levels of grooms, [each] the level of "descending a level" (chas darga). This is [the meaning of] "the voice of the grooms' jubilation from their wedding canopies": "grooms" implies two. The matter will be understood through the phrase "King, praised and glorified forever is His great Name."

5 ולכאורה אינו מובן מהו שם גדול וקטן וכן צריך להבין מה שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד איך שיך בחי' שם עד שלא נברא העולם שעדיין לא הי' [היה] מי שיקראנו בשמו.

At first glance it is not understood what a great name and a small one are. Likewise we must understand the saying of our Sages, "Before the world was created there was He and His Name alone": how can the level of a name apply before the world was created, when there was not yet anyone to call Him by His name?

ויוכן ע"פ מה שנודע שהשי"ת [שהשם יתברך] נקרא גמרא ובמדרשים בשם הקב"ה שבחרו בשם זה ולא בשמות וכינוים אחרים כמו רחום וחנון לפי שהוא מורה שהוא קדוש ומובדל כו'

It will be understood through what is known: that G-d, may He be blessed, is called in the Gemara and the Midrashim by the name "the Holy One, blessed be He." They chose this name, and not other names and appellations such as "Compassionate and Gracious," because it indicates that He is holy and set apart, etc.

(ועמ"ש בפי מקץ בביאור ע"פ כי עמך מקור חיים ולקמן בדרוש הראשון שע"פ צאינה וראינה) ואין ערוך המשכות והתלבשות אור א"ס בראשית ההשתלשלות אלא כטפה מים אוקיינוס.

(See what is written in Parshas Miketz, in the explanation of the verse "For with You is the source of life," and below, in the first discourse on "Go forth and see.") And the drawings-forth and enclothings of the Infinite Light (Or Ein Sof) at the beginning of the chain of descending worlds (hishtalshelus) bear no comparison [to Him], except as a drop to the ocean.

וזוהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] הקב"ה יושב ועוסק בתורה כו' פי' עצמותו ית' קדוש ומוכדל אלא שיושב ומשפיל א"ע [את עצמו] להיות מתלבש בתורה כאדם היושב שמשפיל קומתו והארה זו נקרא בחי' שם שאינו אלא זיו והארה

This is the saying of our Sages, "The Holy One, blessed be He, sits and occupies Himself with the Torah," etc. That is: His essence, may He be blessed, is holy and set apart, but He "sits" and lowers Himself to be clothed in the Torah, like a person who sits and lowers his stature. And this illumination is called the level of "name," which is only a radiance and an illumination.

(וענין קודם שנברא העולם היה הוא ושמו בלבד. היינו המקור והשרש והיכולת שיש בא"ס ב"ה שיוכל להיות גילוי בחי' זיו והארה שיהיה ממנה התהוות עולמות שיעלה בחפצו ורצונו.

(And the meaning of "Before the world was created there was He and His Name alone" is the source, the root and the capacity that exists in the Infinite One, blessed be He, for there to be a revelation of radiance and illumination, from which worlds would come into being when it would arise in His desire and will.

וכמו זיו השמש הכלול במאור שהוא השמש עצמה. אלא שבנמשל הוא באופן נעלה יותר אין קץ שהרי השמש מאירה הזיו שלא בטובתה משא"כ למעלה מהמשכת וגילוי הזיו עד"מ היינו כשעלה ברצונו כו'

It is like the radiance of the sun contained within the luminary, which is the sun itself. But in the thing compared it is in an infinitely higher manner: for the sun gives off its radiance without choosing to, whereas above, the drawing forth and revelation of the radiance, by way of analogy, is when it arises in His will, etc.

א"כ הזיו הכלול בו היינו מה שיש ביכולת בו ית' להאיר בחי' זיו והארה כו' אשר יכולת וכח זה נקרא שמו וזהו מ"ש כח אדנ בכחך הגדול והיינו לפי כי מהותו ועצמותו אינו בגדר השפעה והמשכה כלל עמ"ש בד"ה אתם נצבים.

If so, the radiance contained in Him is what lies within His capacity, may He be blessed, to shine forth radiance and illumination, etc. And this capacity and power is called His Name. This is what is written, "the power of Ado-nai... with Your great power." This is because His being and essence is not within the category of bestowal and drawing forth at all; see what is written in the discourse beginning "You are standing."

ולכן כח ומקור ההמשכה נקרא שמו וכמ"ש במ"א בפ"י כי עמך מקור חיים שגם בחי' מקור חיים הוא נקרא עמך שהוא בחי' הטפל וכלא חשיב כו').

Therefore the power and source of the drawing forth is called His Name, as explained elsewhere on "For with You is the source of life": that even the level of "the source of life" is called "with You," meaning something secondary and considered as nothing, etc.)

וזהו ענין שמו הגדול שלמעלה מן ההשתלשלות ושמו הגדול הזה הוא משובח ומפואר עדי עד בבחי' א"ס

This is the meaning of His great Name, which is above the chain of descending worlds; and this great Name of His is "praised and glorified forever," at the level of the Infinite.

וזהו כי הוא לבדו ית' יחיד ומיוחד ועיקר חי העולמים הוא רק בחינת מלך כו'

This is [so] because He alone, may He be blessed, is unique and one, and what is principally "the Life of the worlds" is only the level of King, etc.

כי השתלשלות העולמות אינו דרך עילה ועלול כמ"ש בספרים שא"כ היה בחי' שינוי כביכול כי בעילה ועלול יש שינוי בהעילה ע"י ההשפעה

For the descent of the worlds is not by way of cause and effect, as written in the books; for if so there would be, as it were, a change, since in cause and effect there is a change in the cause through its bestowal.

כמו עד"מ בשעה שהרב משפיע לתלמידו בהכרח משים עיונו בההשפעה ואין שכלו פנוי לעיין בענינים ושכליים כמו שהי' [שהיה] פנוי קודם ההשפעה

As, by way of analogy, when a teacher imparts to his student, he necessarily puts his attention into what he imparts, and his mind is not free to study matters and ideas as it was free before the imparting.

אבל בו יתברך הרי אתה הוא קודם שנברא העולם ומשנברא העולם בלי שום שינוי ח"ו [חס ושלום].

But with Him, may He be blessed: "You are the same before the world was created and since the world was created," without any change, G-d forbid.

והיינו לפי שמקור חיות העולמות הוא רק מבחי' שמו לבד בחי' מלכות (ועיין עוד מענין שמו הגדול בפי' שלח ע"פ אני כו' אשר הוצאתיך מאמ"צ).

This is because the source of the life-force of the worlds is only from the level of His Name alone, the level of Malchus (sovereignty). (See further on the subject of His great Name in Parshas Shelach, on the verse "I [am Havayah your G-d] who brought you out of the land of Egypt."

ובפי' פינחס בד"ה צו את בניי [בני ישראל] כו' מענין שמו גימ' [גימטריא] רצון. וע"פ ואלה שמות כו').

And in Parshas Pinchas, in the discourse beginning "Command the children of Israel," etc., on how shemo, "His Name," has the numerical value of ratzon, "will." And on "These are the names," etc.)

ובאמת כי נשגב שמו לבדו.

And in truth, "His Name alone is exalted."

ואין ההמשכה מבחי' שמו ע"י עילה ועלול שא"כ היה הכל בחי' א"ס. אלא שההמשכה ע"י צמצום ודילוג עד שנמשך רק בחינת קו וחוט ממלכות דא"ס ועוד כמה צמצומים והעלמות אין מספר

And the drawing forth from the level of His Name is not by way of cause and effect, for if so everything would be the level of the Infinite; rather, the drawing forth is by way of tzimtzum (contraction) and a leap, until only the level of a line and a thread (kav) is drawn from the Malchus of the Infinite, and [after it] further contractions and concealments without number

(ע' [עיינן] בספר של בינונים ח"ב [חלק ב'] פ"ט בהג"ה [בהגהה]) עד שיוכל להיות בחי' השתלשלות עילה ועלול וכידוע ענין סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] כו'.

(see Sefer Shel Beinonim [the Tanya], Part II, chapter 9, in the gloss), until there can be the level of a chain of descent by cause and effect; and as is known concerning the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) and the light that fills all worlds (memalei kol almin), etc.

והנה התלבשות והמשכה זו משמו הגדול להתלבש בתורה יושב ועוסק בתורה היא בחי' רננה דאורייתא כי אורייתא מחכמה נפקת.

Now, this enclothing and drawing forth from His great Name, to be clothed in the Torah, “sitting and occupying Himself with the Torah,” is the level of the song of the Torah (renanah de'oraysa). For “the Torah comes forth from Chochmah (wisdom).”

נפקת דייקא היינו בחי' גילוי של התורה היא מחכמה אבל הארה העליונה להיות התלבשות אור א"ס ב"ה בחכמה עילאה

“Comes forth,” precisely: that is, the revealed aspect of the Torah is from Chochmah. But the supernal illumination by which the Infinite Light, blessed be He, is clothed in supernal Chochmah,

חכים ולא בחכמה ידיעא היא בחי' טעמי התורה ורננה דאורייתא [דאורייתא] זרקא מקף שופר כו' (כי הנה הטעמים הם ג"כ כמו בחי' אותיות שהיא ענין המשכוי [המשכות] וכנודע מענין טנת"א [טעמים נקודות תגין אותיות]).

“wise, but not with a knowable wisdom,” is the level of the cantillation notes (ta'amim) of the Torah and the song of the Torah: zarka, makaf, shofar, etc. (For the notes, too, are like letters, which are a drawing forth, as is known concerning notes, vowel points, crowns and letters.

אך כי הם אותיות והמשכות מבחי' תענוג עליון בחי' כי עמך מקור חיים מה שלמעלה אפי' [אפילו] מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] ואצ"ל [ואין צריך לומר] שהם למעלה מבחי' אותיות הדבור שהם נמשכים מן החכמה.

But they are letters and drawings-forth from the level of supernal delight, the level of “For with You is the source of life,” which is above even the level of supernal Chochmah, and needless to say above the letters of speech, which are drawn from Chochmah.

והענין דכמו שיש אותיות הדבור ויש אותיות המחשבה. כך יש אותיות הכלולים בשכל וגם בלמעלה מהשכל. וזהו ענין הטעמים וטעם ג"כ לשון טוב טעם ומתיקות והיינו שהם אותיות והמשכות תענוג עליון מבחי' שעשוע המלך בעצמותו וכדכתיב ואהיה אצלו שעשועים.

The explanation: just as there are letters of speech and letters of thought, so there are letters contained within intellect, and also in what is above intellect. This is the meaning of the ta'amim; ta'am also means "good taste" and sweetness. That is, they are letters and drawings-forth of supernal delight, from the level of the King's delight in His own essence, as it is written, "And I was beside Him... a delight."

ומשם נמשך להתלבש בחכמה עילאה וזהו אני תורתך שעשעתי וכמ"ש במ"א ע"פ ואהיה אצלו אמון כו' ועיין עוד מענין רננא וטעמים שבתורה ע"פ ויהי מקץ שנתים ימים.

From there it is drawn to be clothed in supernal Chochmah. This is "I delight in Your Torah," as explained elsewhere on "And I was beside Him as a nursling," etc. And see further on the song and the notes of the Torah on "And it came to pass at the end of two years."

ובפ' אמור ע"פ והניף הכהן אותם. ובפרשה וזאת הברכה על פסוק תורה צוה כו' ובמקום אחר נתבאר שזהו מ"ש ויהי בישורון מלך כי ישורון יש לומר ג"כ לשון שיר.

And in Parshas Emor, on "And the kohen [priest] shall wave them"; and in Parshas Vezos HaBerachah, on the verse "Moshe commanded us the Torah," etc. And elsewhere it is explained that this is what is written, "And He was King in Yeshurun," for Yeshurun may also be said to denote shir, "song."

וגם כמו שהשיר הוא עגול כך בהניגון נעוץ סופו בתחלתו שכשמסיים הניגון יומשך התחלה שלו כו'. וכך למעלה הנגינות וטעמים הם המשכת בחינת סוכ"ע ממש והמשכה זו היא בבחי' מלך כמאמר ברוך אתה הוי' אלקינו מלך העולם אקב"ו [אשר קדשנו במצותיו וצונו]:

Also, just as a song is circular, so in a melody its end is embedded in its beginning, for when one finishes the melody, its beginning is drawn out again, etc. So too above: the melodies and notes are the drawing forth of the actual light that encompasses all worlds (sovev kol almin), and this drawing forth is at the level of King, as the blessing says, "Blessed are You, Havayah our G-d, King of the world, who has sanctified us with His commandments and commanded us.")

6 ג וזהו שיר השירים אשר לשלמה. כי שיר הוא ענין ההתכללות ברצוא ושוב ולמעלה הוא בחינת מטי ולא מטי כו'

3. This is [the meaning of] "The Song of Songs, which is Shlomo's." For song (shir) is a matter of being absorbed through "running and returning" (ratzo vashov); and above, it is the level of "reaching and not reaching," etc.

(ועיין בעץ חיים דבחינת מטי ולא מטי נמשך מפה דא"ק [דאדם קדמון] שהוא בחינת אורות הטעמים דא"ק [דאדם קדמון] כו' וזהו שיר כו' מנשיקות פיהו ועמ"ש עוד מענין המשכה שבבחינת מטי ולא מטי בביאור ענין מוצאיהם למסעיהם כו' ע"ש)

(See in Etz Chaim that the level of "reaching and not reaching" is drawn from the mouth of Adam Kadmon [Primordial Man], which is the level of the lights of the ta'amim of Adam Kadmon, etc.; and this is "song...", etc., "with the kisses of his mouth." And see what is written further on the drawing forth that is at the level of "reaching and not reaching" in the explanation of "their goings out by their journeys," etc.; see there.)

וזהו שיר השירים פי' שיר שממנו מקבלים השירים שלמטה שיש כמה בחינת שיר ממטה למעלה

This is "Song of Songs": that is, the song from which the songs below receive; for there are several levels of song [rising] from below to above.

כי מקור הנבראים המחיה ומהווה מאין ליש (שהיא בחינת מלי דאצילות) היא העולה ומתכללת בבחינת ביטול במאצילה כ"ה בבחינת שיר ברצוא ושוב

For the source of the created beings, which gives them life and brings them into being from nothing to something (this is the level of Malchus of Atzilus), rises and is absorbed in self-nullification (bittul) in its Emanator, blessed be He, at the level of song, in "running and returning."

וגם אחרי התלבשות בבי"ע הנה עליות העולמות שעולים ומתכללים כו' נקרא בחינת שיר כמו הנגון בנגן המנגן שיש בו קולות עולים ויורדים במעלות ומורדות ויש כמה מיני עליות עד אין קץ ושיעור והכל בבחינת שיר

And even after [its] enclothing in [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah, the ascents of the worlds, which rise and are absorbed, etc., are called the level of song, like the melody of a musician as he plays, which has notes rising and falling, in ascents and descents; and there are many kinds of ascents without end or measure, and all are at the level of song.

וזהו כל בעלי השיר יוצאים בשיר ונמשכים בשיר כו' (ועיין מ"ש ע"פ מזמור שיר חנוכת הבית וע"פ ושם אחיו יובל)

This is [the saying], "All that have song (shir) go out with song and are drawn with song," etc. (See what is written on "A psalm, a song of the dedication of the House," and on "And his brother's name was Yuval.")

והנה כל השירים הללו שממטה למעלה נקרא שירה בה' לשון נקבה כמ"ש השירה הזאת בחינת כלה ומבחינת כלה נמשך בחינת שמחת חתן מהעלם לגילוי משמח חתן עם הכלה

Now, all these songs from below to above are called shirah, with a hei, in the feminine form, as it is written, "this song (hashirah hazos)": the level of bride. And from the level of bride there is drawn the level of the groom's joy, from concealment to revelation: "who gladdens the groom with the bride."

פירוש על ידי הכלה שע"י בחינת השירה בה' בחינת כלה נמשך שיר העליון בחינת דכר (ועיין בזהר פרשת וילך דף רפ"ד ע"ב ורפ"ה ע"א)

That is, through the bride: through the level of shirah with a hei, the level of bride, the supernal song (shir) is drawn, the masculine level. (See the Zohar, Parshas Vayeilech, folio 284b and 285a.)

הוא המשכת אור א"ס הסוכ"ע מבחינת שמו הגדול טעמי התורה ורננה דאורייתא בחינת ענג העליון להתלבש בתורה

This is the drawing forth of the Infinite Light that encompasses all worlds (sovev kol almin) from the level of His great Name: the notes of the Torah and the song of the Torah, the level of supernal delight, to be clothed in the Torah.

(ועיין מענין שיר השירים ברבות סוף פסוק שיר השירים זח"ב [זהר חלק ב'] מ"ח ב' קל"ב א' קמ"ג א"ב [ע"א ע"ב] קמ"ד א"ב [ע"א ע"ב] קמ"ה ב' ח"ג [חלק ג'] ע"ד ב' רפ"ד ב')

(See on the subject of the Song of Songs in the Midrash Rabbah, at the end [of the comment] on the verse "The Song of Songs"; Zohar II, 48b, 132a, 143a-b, 144a-b, 145b; Zohar III, 74b, 284b.)

(ואפ"ל [ואפשר לומר] פ"י שמע ישראל שיר אל כי בנשמות ישראל יש מבחינת שיר ומבחינת השירים עיין לקמן בביאור ע"פ צאינה וראינה ובזח"א [ובזהר חלק א] ויחי) (דרמ"ה) ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] מענין ישורון ומ"ש בפ' בלק ע"פ ולא ראה עמל בישראל כו':

(One may perhaps explain [the word] Yisrael in "Hear, O Israel" as shir Kel, "song of G-d," for in the souls of Israel there is [something] of the level of song and of the level of songs; see below, in the explanation of "Go forth and see," and in Zohar I, Vayechi (folio 245).) And see what is written above on the subject of Yeshurun, and what is written in Parshas Balak on "He has not seen iniquity in Israel," etc.

7 אשר לשלמה כענין עושה שלום במרומיו מיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש ב' הפכים כו'

"Which is Shlomo's" (asher liShlomo): as in "He makes peace in His heights": Michael, the prince of water, and Gavriel, the prince of fire, two opposites, etc.

כך להיות התחברות והתכללות שני הפכים ממטה למעלה ומלמעלה למטה כי הוא יתברך קדוש ומובדל ואין ערוך כו' וכטפה מים אוקינוס כו'.

So too there is to be a joining and mutual absorption of two opposites, from below to above and from above to below. For He, may He be blessed, is holy and set apart, and there is no comparison, etc., [but only] as a drop to the ocean, etc.

8 והעולמות הם בחינת יש ונפרד וכדי להיות התלבשות אור א"ס בטפה זו שאין ערוך ממש וכו' מוכרח להיות המשכת עונג עליון שיתענג בהמשכת הטפה כו'

And the worlds are at the level of separate existence (yesh). For the Infinite Light to be clothed in this drop, which bears no comparison at all, etc., there must necessarily be a drawing forth of supernal delight, that He take delight in drawing forth the drop, etc.

ועונג זה הוא ענין השיר שמזה נעשה השלום התקשרות המשפיע במקבל כו' ויהיה אשר לשלמה

This delight is the matter of song, from which comes about peace (shalom), the bonding of the giver with the receiver, etc. And so there will be "which is Shlomo's (liShlomo)."

כי בתיבת לשלמה נכלל בחינת דכר ונוק' [וניקבא] גם יחד כי שלמה בחול"ם מלך שהשלום שלו הוא המשכת טפת דכר.

For in the word liShlomo the masculine and the feminine are included together: Shlomo with a cholam [signifies] "the King to whom peace belongs," which is the drawing down of the masculine drop.

וגם שלמה בה' מורה על לשון נקבה היא בחינת ההעלאה שמלמטה למעלה שבהתחברות שניהם נעשה יחוד עליון ונמשך שיר להשירים ועיין מענין שלמה בהרמ"ז [בהרב משה זכות] (דקע"ו ע"ב)

And Shlomo [ending] with a hei also indicates the feminine form: the level of the ascent from below to above. Through the joining of the two, a supernal union is made and song is drawn to the songs. See on the subject of Shlomo in the Ramaz (folio 176b).

והגורם כל זה הוא מה שכתוב ישקני מנשיקות פיהו כי המשכת בחינת שמו הגדול בבחינת שיר וטעמים נקרא בחינת נשיקין גילוי אהבה פנימית כאהבת האב לבנו יחידו

What causes all this is what is written, "Let him kiss me with the kisses of his mouth." For the drawing forth of His great Name at the level of song and notes is called the level of kisses: the revelation of inner love, like the love of a father for his only son.

שמרוב האהבה הגדולה אשר תוכו רצוף אהבה כאש בוערה אינה יכולה לצאת מכח אל הפועל בגילוי כ"א בבחינת צמצום גדול שמתצמצמת בהבל הפה ורוח פיו

From the great abundance of the love, as his "inside is inlaid with love" like a burning fire, it cannot pass from potential to actual in revelation except by way of a great contraction, contracting itself into the breath of the mouth and the spirit of his mouth.

ואף שזהו מעשה גשמיות אעפ"כ [אף על פי כן] בזה דוקא מתגלה פנימית האהבה מה שאינה מתלבשת בשום כלי אחר לא באותיות הדבור כו' (ועיין מ"ש מזה בד"ה מי יתנך כאח לי כו' אשקך כו')

And although this is a physical act, nevertheless precisely in this the inwardness of the love is revealed, which does not clothe itself in any other vessel, not [even] in the letters of speech, etc. (See what is written on this in the discourse beginning "If only you were as a brother to me... I would kiss you," etc.)

כך התשוקה הזאת והעונג עליון הזה להיות התגלות והתלבשות אור אין סוף בבחינת הטפה וההשפעה שבתורה היא בבחינת דילוג וקפיצה

So [too] this yearning and this supernal delight, that there be a revelation and enclothing of the Infinite Light in the level of the drop, and the bestowal in the Torah, is by way of a skip and a leap,

שלא בבחינת ההשתלשלות כי אם בבחינת צמצום גדול יושב ועוסק בתורה כו' משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול.

not by way of the chain of descending worlds (hishtalshelus) but by way of a great contraction: "sitting and occupying Himself with the Torah," etc.: "praised and glorified forever is His great Name."

וזהו יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. שיומם ע"י ישראל העוסקים בתורה ממשיך חסד עליון בכל יום בחינת השפעה מלמעלה למטה

This is [the meaning of] "By day Havayah commands His kindness, and at night His song is with me." "By day": through Israel who occupy themselves with the Torah, supernal kindness is drawn down every day, the level of bestowal from above to below.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] פרק לפני אידיהן (ד"ג ע"ב) שלש שעות ראשונות הקב"ה יושב ועוסק בתורה שניות יושב ודן שלישית יושב וזן וכו' שהוא ענין התלבשות אור א"ס בהשפעה

As our Sages said in the chapter Lifnei Eideihen ["Before Their Festivals," in Avodah Zarah] (folio 3b): "The first three hours the Holy One, blessed be He, sits and occupies Himself with the Torah; the second, He sits and judges; the third, He sits and sustains," etc.; this is the enclothing of the Infinite Light in bestowal.

(פ"י יושב ועוסק בתורה היינו המשכת מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] ובשניות יושב ודן היינו בחינת חג"ת [חסד גבורה תפארת] ובשלוש שעות שלישית [שלישיות / שלישים] יושב וזן היינו בחינת נה"י [נצח הוד יסוד] כנודע שנצח והוד נקרא לחמו בלחמי.

(That is: "sits and occupies Himself with the Torah" is the drawing down of the intellect (mochin), Chochmah, Binah and Daas; "in the second He sits and judges" is the level of Chesed, Gevurah and Tiferes; and "in the third three hours He sits and sustains" is the level of Netzach, Hod and Yesod, as is known that Netzach and Hod are called "[Come,] eat of My bread."

ועיין בזהר פ' פנחס (דרי"ז ב') בענין ולחם לבב אנוש יסעד ההוא לחם דאזילו שחקים כו' שהם נה"ה [נצח והוד] ועמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה להבין משל ומליצה

And see the Zohar, Parshas Pinchas (folio 217b), on "and bread that sustains the heart of man": "that bread that the heavens (shechakim) grind," etc., which are Netzach and Hod. And see what is written in Iggeres HaKodesh [the Holy Epistle], in the passage beginning "To understand the parable and the metaphor."

אבל בלילה שירה עמי הוא שיר המלאכים ממטה למעלה שהוא אחר המשכות ישראל ביום יומם יצוה
ה' חסדו כו'

But “at night His song is with me” is the song of the angels from below to above, which comes after Israel’s drawing-down by day: “By day Havayah commands His kindness,” etc.

ושירה כתיב שירו קרי הוא ענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כנ"ל ולכן כתיב פיהו ולא פיו בתוספת ה'
בחינת דכר ונוקבא:

And shirah is written, [while] shiro is read: this is the union of Z'eir Anpin (the emotive attributes) and Nukva (the feminine / Malchus), as above. Therefore pihu, “his mouth,” is written, and not piv, with an added hei: the level of masculine and feminine.

9 ד והנה כל זה הוא בחינת חתן הא' חות דרגא המשכת אור א"ס להתלבש בתורה חכמה עילאה חכים
ולא בחכמה ידיעא וכו'.

4. Now, all this is the level of the first groom, “descending a level”: the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof) to be clothed in the Torah, supernal Chochmah, “wise, but not with a knowable wisdom,” etc.

ובחינת חתן הב' הוא כשכבר נמשך ונתלבש אור א"ס ב"ה בתורה שיהא נמשך גם למטה בבי"ע ויקם
עדות ביעקב ותורה שם בישראל

And the level of the second groom is when the Infinite Light, blessed be He, having already been drawn down and clothed in the Torah, is drawn down also below, into [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah: “He established a testimony in Yaakov and set a Torah in Israel”

(וע' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בתהלים ס"י ע"ה על פסוק זה) להיות גילוי אור א"ס למטה כמו
למעלה ויהא נמשך גם למטה עונג העליון בתורה ומצות דבי"ע.

(and see the Likkutei Torah of the Arizal on Psalms, section 78, on this verse), so that there be a revelation of the Infinite Light below as above, and the supernal delight be drawn down also below, into the Torah and mitzvos of Beriah, Yetzirah and Asiyah.

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] אלפים שנה קודם שנברא העולם קדמה התורה פי' אלפים היינו אאלפך חכמה אאלפך בינה שמתחלה המשכה ראשונה דתורה היא משמו הגדול בחכמה ובינה

This is what our Sages said: "The Torah preceded the creation of the world by two thousand years." That is, "two thousand" (alpayim) is "I will teach you (a'alefcha) wisdom, I will teach you understanding"; for at first, the first drawing forth of the Torah is from His great Name into Chochmah and Binah.

וזהו בחינת חתן חות א' ואח"כ בחינת חתן ב' הוא מה שנמשך התורה מב' אלפין הנ"ל בעולם הוא בחינת המדות דז"א

This is the level of the first groom, the first "descending"; and afterward the level of the second groom is the Torah being drawn from the two "thousands" mentioned above into the world, which is the level of the emotive attributes (middos) of Z'eir Anpin

(ועמ"ש בד"ה השמים כסאי ובביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בני ישראל בפ' אמור ובד"ה והיה אור הלבנה כו' בפ' צו ובביאור ע"פ שוש אשיש גבי כחתן יכהן פאר) דהיינו מה שנמשך התורה למטה בבי"ע.

(see what is written in the discourse beginning "The heavens are My throne," and in the explanation of "And I shall be sanctified among the children of Israel" in Parshas Emor, and in the discourse beginning "And the light of the moon shall be," etc., in Parshas Tzav, and in the explanation of "I will greatly rejoice," concerning "as a groom adorns himself with splendor"): that is, the Torah being drawn down below into Beriah, Yetzirah and Asiyah.

וזהו אשר קדשנו במצותיו אשר הוא עונג העליון נמשך במצותיו ובתורה כי התורה אינה רק פירוש וביאור המצות.

This is "who has sanctified us with His commandments": that the supernal delight is drawn into His commandments and into the Torah, for the Torah is nothing but the interpretation and explanation of the commandments.

והנה במצות נאמר אשר יעשה אותם האדם וחי בהם פירוש שהאדם עושה אותם להיות מצות וכמ"ש ועשיתם אותם אתם כתיב ואח"כ וחי בהם שמקבל מהם חיות שהן למעלה ממדרגת האדם.

Now, of the mitzvos it is said, "which a person shall do, and live by them." That is: the person makes them into mitzvos, as it is written, "and you shall do them (osam)": "you (atem)" is written. And afterward "and live by them": he receives life-force from them, for they are above the level of man.

דהנה כל המצות הם מדברים גשמיים אתרוג סוכה ציצית וקרבנות מן הבהמה מן הבקר וצאן

For all the mitzvos are [done] with physical things: esrog [citron], sukkah [festival booth], tzitzis [fringes], and offerings from animals, from cattle and sheep.

ששרש הבהמה היא מבחינת התהו לפני מלך לבני ישראל כו' למעלה מבחי' אדם וכמארו"ל
[וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אפילו יתוש קדמך אלא שנפל למטה בשירה.

For the root of the animal is from the level of Tohu [the world of Chaos], "before a king reigned over the children of Israel," etc., above the level of man (adam), as our Sages said, "Even the gnat preceded you"; but it fell down below in the shattering [the printed text reads "in song"].

ומה שהיה יכול להתברר וליכלל בקדושה נתהוו מלאכים מיכאל וגבריאל כו' ומה שלא היה יכול
10 להתברר נפל למטה מטה עד שבעולם העשיה נתהוו בהמות וחיות גשמיים וכל אשר נעשה תחת
השמש

Whatever could be refined and absorbed into holiness became angels, Michael and Gavriel, etc.; and whatever could not be refined fell lower and lower, until in the World of Asiyah (Action) it became physical cattle and beasts, and everything that is made under the sun.

ועל ידי האדם (שם מ"ה [שם מ"ה] בחינת התיקון בחינת חכמה) שמעלה ומקריב קרבנו על גבי המזבח

And through man, adam (the Name Mah, the level of Tikkun [Rectification], the level of Chochmah), who raises up and offers his offering upon the altar,

הנה זאת תורת הבהמה היא העולה למקורה ושרשה שבעולם התהו למעלה מבחינת אדם עד שהאדם
הוא מקבל חיות מהם וחי בהם כו'.

"this is the law of the animal": it is the one that rises (ha'olah) to its source and root in the World of Tohu, above the level of man, so that man receives life-force from them and "lives by them," etc.

ועד"ז הוא בכל המצות שציצית הוא מצמר גשמי ותפילין מקלף כו'. הוא ג"כ עד"ז שלמטה הנה האדם
הוא העושה אותם להיות מצוה שיומשך בהם המשכת אור א"ס.

So it is with all the mitzvos: tzitzis is of physical wool, and tefillin [phylacteries] of parchment, etc. It is likewise so: below, man is the one who makes them into a mitzvah, so that the drawing forth of the Infinite Light is drawn into them.

אבל למעלה הנה מעלת המצות הגבה ומאד נעלה כי תרי"ג מצות דאורייתא ושבעה דרבנן תר"ך עמודים כמו העמוד שמחבר מעלה ומטה וז"ש [וזהו שכתוב] אחר וקדם צרתני כו'

But above, the virtue of the mitzvos is lofty and very exalted, for the 613 mitzvos of the Torah and the seven of the Rabbis are 620 pillars, like a pillar that joins above and below. And this is what is written, "Behind and before You formed me," etc.

והנה המשכת ב' חתנים הנ"ל להיות חות דרגא הוא ע"י ב' בחינות כלה משמח חתן עם הכלה

Now, the drawing forth of the two grooms mentioned above, to "descend a level," is through the two levels of bride: "who gladdens the groom with the bride."

כי מבחינת כלה הא' בחינת מסירת נפש וכליון גורם אתעדלי"ע [אתערותא דלעילא] המשכת אור א"ס שמו הגדול להתלבש בתורה חכמה עילאה והחכמה מאין כו'.

For from the level of the first bride, the level of self-sacrifice and consumption, an arousal from above is brought about: the drawing forth of the Infinite Light, His great Name, to be clothed in the Torah, supernal Chochmah, "and wisdom comes from nothing," etc.

ומבחי' הכלה הב' כלתה נפשי כו' בחינת יש מי שאוהב כו' כנ"ל נמשך המשכת חכמה עילאה להתלבש גם בתורה ומצות דבי"ע (ועמ"ש בד"ה לבכתי אחותי כלה)

And from the level of the second bride, "my soul yearns," etc., the level of "someone who loves," etc., as above, there comes the drawing forth of supernal Chochmah to be clothed also in the Torah and mitzvos of Beriah, Yetzirah and Asiyah. (See what is written in the discourse beginning "You have captured my heart, my sister, [my] bride.")

ולכן אחר ואהבת ככל נפשך כתיב והיו הדברים האלה אשר אנכי כו' מי שאנכי מצוך כו' ודברת בם.

Therefore, after "You shall love... with all your soul," it is written, "And these words, which I (Anochi) [command you], shall be," etc.: the One who is Anochi commands you, etc.; "and you shall speak of them."

וכענין אני המשנה המדברת בפ"ך כו' וכמ"ש ואשים דברי בפ"ך דברי ממש.

It is like "I am the Mishnah that speaks in your mouth," etc., and as it is written, "And I have put My words in your mouth": My very words.

וזהו משכיל לאיתן כו' פ"י איתן אתנים הם תנאים שבלימוד התורה ממשיך בחינת משכיל שהוא חכמה עילאה להיות נמשך למטה לעולם על ידי בחינת חסד

And this is "A maskil [a psalm of understanding] of Eisan," etc. That is: Eisan [alludes to] eisanim, "the strong ones," who are the Tannaim [the Sages of the Mishnah], who through the study of the Torah draw down the level of maskil, which is supernal Chochmah, so that it is drawn down below into the world through the level of Chesed (kindness).

וזהו חסדי ה' עולם אשירה שנמשך לעולם בחינת שיר ותענוג רננא דאורייתא וזהו דירה בתחתונים.

And this is "I will sing of the kindnesses of Havayah forever (olam)": that there is drawn into the world (olam) the level of song and delight, the song of the Torah. And this is a dwelling place among the lower realms.

11 והנה כדי שיהיה התגלות בחינת חתן צריך להיות תחלה בחינת חופה ומקיף המשכת סוכ"ע ואח"כ נמשך ההתגלות בבחינת פנימית חתן.

Now, for there to be a revelation of the level of groom, there must first be the level of chuppah (canopy) and encompassing (makif), the drawing forth of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin); and afterward the revelation is drawn forth at the level of the inner dimension of the groom.

וזהו ובצל ידי כסיתך הוא בחינת חופה ומצהלות חתנים הוא מחופתם מבחינת מקיף כו' (ועמ"ש מענין חופה בד"ה כי על כל כבוד חופה ובד"ה תורה צוה כו' וע"פ לסוסתי ברכבי פרעה ובד"ה עיני כל אליך ישברו):

This is "And in the shadow of My hand I have covered you": the level of chuppah. And "the grooms' jubilation" is "from their canopies," from the level of the encompassing, etc. (See what is written on the subject of chuppah in the discourse beginning "For over all the glory, a canopy," and in the discourse beginning "Moshe commanded us the Torah," etc., and on "To my mare among Pharaoh's chariots," and in the discourse beginning "The eyes of all look to You.")

12 כי טובים דודיך מייין. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עין לא ראתה זה יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית.

"For your love is better than wine." Now, our Sages said: "No eye has seen": this is the wine preserved in its grapes since the six days of Creation."

וכתב תירושי המשמח אלקים כו' מכאן שאין אומרים שירה אלא על היין כו'. והענין כי היין בענבים מבלע בליעי ויוצא מן ההעלם לגילוי.

And it is written, "My wine that gladdens Elokim," etc.: "From here [we learn] that song is said only over wine," etc. The explanation is that the wine in the grapes is swallowed up [within them], and it comes out from concealment to revelation.

13 ולכן נכנס יין יצא סוד כו' ויין ישמח כו' להוציא מן ההעלם לגילוי

Therefore, "when wine enters, the secret comes out," etc., and "wine gladdens," etc.: to bring out from concealment to revelation.

וכל דבר שהיה בהעלם והסתתר ביותר הנה הגילוי שאח"כ ביתר שאת ואין לך דבר בגילוי שלא היה בהעלם תחלה וכמו הולד שהיה טמון בבטן האם וכו'

And with anything that was more concealed and hidden, the revelation afterward is with greater intensity; and there is nothing in revelation that was not first in concealment, like the child that was hidden in the mother's womb, etc.

וכן הזריעה צ"ל הגרעין טמון ומכוסה ונרקב בעפר וכל מה שטמון ומתקרב בארץ יותר. גדילה התבואה אח"כ בתוספת וריבוי הברכה ביותר.

So too with sowing: the seed must be hidden and covered and rot in the earth; and the more it is hidden and rots in the ground, the more the grain grows afterward, with increase and abundance of blessing.

וכן כל הגליות הם בחי' העלם אותותינו לא ראינו כו'

So too all the exiles are the level of concealment: "We have not seen our signs," etc.

ולפי שהיה צ"ל גילוי פנים בפנים במתן תורה לקבל התורה נגלית היה די בהעלם וגלות רד"ו שנה תחלה וכעת אריכות הגלות הוא לפי שלע"ל [שלעתיד לבוא] יתגלה פנימי [פנימיות / פנימית] וטעמי התורה (ועמ"ש בפי' וארא סד"ה וידבר אלקים אל משה)

And because there was to be a revelation "face to face" at the Giving of the Torah, to receive the revealed Torah, a concealment and exile of 210 years beforehand was enough. And now, the length of the exile is because in the Time to Come the inner dimension and the ta'amim of the Torah will be revealed. (See what is written in Parshas Va'eira, at the end of the discourse beginning "And Elokim spoke to Moshe.")

וכמ"ש זורע צדקות מצמיח ישועות שעל ידי הצדקה להחיות רוח שפלים בכסף וזהב גשמיים מצמיח ישועות לשון וישע ה' כו' גילוי ש"ע [ש"ע (370)] נהורין

And as it is written, "He sows charity (tzedakos), He causes salvations (yeshuos) to sprout": through charity, reviving the spirit of the lowly with physical silver and gold, He causes yeshuos to sprout, a term [related to] "and Havayah turned (vayisha)," etc.: the revelation of the 370 (sha'a) lights.

וזהו ענין יין המשמח אלקים כי אלקים הוא בחינת ההסתר והעלם

And this is the meaning of "wine that gladdens Elokim," for Elokim is the level of hiddenness and concealment.

כמ"ש כי שמש ומגן ה' אלקים שבחינת שם אלקים הוא בחינת מגן ונרתק להעלים ולהסתיר להיות נראה ליש ודבר וכשיוצא מהעלם לגילוי אז תהיה השמחה גדולה לאלקים דוקא.

As it is written, "For a sun and a shield is Havayah Elokim": the level of the Name Elokim is the level of a shield and a sheath, to conceal and to hide, so that [the world] appears as an existing thing. And when it comes out from concealment to revelation, then the joy is great for Elokim specifically.

14 וזהו נכנס יין יצא סוד כו' סוד הוי' ליראיו כו' ויין המשומר בענביו הוא בחינת העלם והסתר גדול מששת ימי בראשית שהגילוי שיהיה לעתיד לבא יהיה בבחינת א"ס עין לא ראתה כו'.

And this is "when wine enters, the secret (sod) comes out," etc.: "the secret of Havayah is for those who fear Him," etc. And the wine preserved in its grapes is the level of a great concealment and hiddenness from the six days of Creation, for the revelation that will be in the Time to Come will be at the level of the Infinite: "no eye has seen," etc.

15 ועיין מענין יין המשומר בענביו משי"ב [מששת ימי בראשית] בד"ה ענין ברכת הזימון בסופו. אך הנה כל זה הוא בבחינת השתלשלות העלם וגילוי בחי' יין כו'.

And see on the subject of the wine preserved in its grapes since the six days of Creation in the discourse beginning "The matter of the blessing of the zimun [the summons to say Grace together]," at its end. But all this is at the level of the chain of descending worlds (hishtalshelus), of concealment and revelation, the level of wine, etc.

אבל דודיך שהוא למעלה מן ההשתלשלות למעלה גם מבחינת ההעלם למעלה מבחינת סובב וממלא כי אין ערוך כו' קדוש ומובדל וקמיה כחשכה כאורה.

But “your love” (dodecha) is above the chain of descending worlds, above even the level of concealment, above the level of the light that encompasses [all worlds] (sovev) and [the light that] fills [all worlds] (memalei); for there is no comparison, etc., holy and set apart, and “before Him darkness is as light.”

פ"י כי כשנמשך ההעלם לידי גילוי הרי זהו נחשב למטה כמו שיוצאים מאפילה לאורה שמתחלה כשהיה האור בבחינת העלם החושך יכסה

That is: when the concealment is brought to revelation, this is considered below like coming out of darkness into light; for at first, when the light was at the level of concealment, “darkness covers,”

ועל ידי הגילוי הנה אור גדול ותהיה השמחה גדולה לאלקים

and through the revelation “they have seen a great light,” and there is great joy for Elokim.

אבל קמיה עצמותו ית' הנה אור וגילוי זה שוה עם החשך שמתחלה דכל נהוראן מתחשכאן קמיה וכתר עליון אע"ג [אף על גב] דאיהו אור צח אור מצוחצח אוכמא איהו כו'.

But before Him, His essence, may He be blessed, this light and revelation is equal to the darkness that was at first; for “all lights are darkened before Him,” and the supernal Keser (Crown), “although it is a clear light, a polished light, is black,” etc.

16 וזהו כי טובים דודיך התגלות בחינת מהותו ועצמותו הנמשך ע"י תורה ומצות בחינת שיר השירים כו' התגלות שמו הגדול כו' הנה טובים מיין כו'

This is “for your love is better”: the revelation of the level of His being and essence, which is drawn forth through Torah and mitzvos, the level of the “Song of Songs,” etc., the revelation of His great Name, etc.: it is “better than wine,” etc.

[ועמ"ש בד"ה מזה זו כו' ובד"ה ושאבתם מים כששון בענין ערכים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה

[See what is written in the discourse beginning “This matzah,” etc., and in the discourse beginning “You shall draw water with joy,” on “The words of the Scribes are more beloved to Me than the wine of Torah”;

ועמ"ש בד"ה אשירה לה' כי גאה גאה בפירוש אדון הנפלאות ובפ"י כי גאה גאה כו' ומ"ש בד"ה עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי בפירוש וענין משל הקדמוני. קדמונו של עולם כו'

and see what is written in the discourse beginning "I will sing to Havayah, for He is exalted above the exalted," on the explanation of "Master of wonders," and on the explanation of "for He is exalted above the exalted," etc.; and what is written in the discourse beginning "Until one does not know between 'cursed is Haman' and 'blessed is Mordechai,'" on the explanation and meaning of "the parable of the ancient one (hakadmoni)": "the Ancient One of the world," etc.

ועיין עוד מענין כי טובים דודיך ברבות בשיר השירים ובפרשת נשא פי, ד בענין כיום השביעי נשיא

And see further on the subject of "for your love is better" in the Midrash Rabbah on the Song of Songs, and in Parshas Naso, chapter 14, on "On the seventh day, the prince"

(זח"ב [זהר חלק ב'] י"ב ב' צ"ד ב' צ"ה א' ק"נ א'. ומענין ישקני ברבות בשיר השירים ובפרשה כי תשא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א]. זח"א [זהר חלק א'] מ"ד ב' ע' [שבעים] א'. קל"ז א'. ח"ב [חלק ב'] קכ"ד ב' ק"כ ב' קמ"ז ב' רנ"ו ב' ח"ג [חלק ג'] רפ"ז א'):

(Zohar II, 12b, 94b, 95a, 150a). And on the subject of "Let him kiss me," in the Midrash Rabbah on the Song of Songs and in Parshas Ki Sisa, chapter 41; Zohar I, 44b, 70a, 137a; II, 124b, 120b, 147b, 256b; III, 287a.]

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/shir-hashirim/1/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok